

Motion till riksdagen

1986/87:Jo825

Lars Werner m. fl. (vpk)

Avfall och sopförbränningsanläggningar

I ett utvecklat industrisamhälle som Sverige krävs enligt vpk:s synsätt att sophanteringen grundar sig på höga krav om minskat resursslöseri, minskad förpackningshysteri och mer återanvändning.

Sopförbränningen står för mycket stora utsläpp av saltsyra, kvicksilver, bly, zink, koppar och kadmium. Vid förbränningen bildas de mycket farliga ämnena dioxin och dibensofuran. De positiva sidorna med sopförbränning är att mängden sopor minskas med cirka två tredjedelar och att man får värme på köpet. Men de negativa sidorna överväger och verksamheten kan därför inte försvaras. Vpk upprepar därför sitt krav om att inga nya sopförbränningsanläggningar skall få tas i drift samt att där tillfredsställande förbränning inte uppnåtts skall anläggningarna avvecklas inom en femårsperiod – börja avvecklingen med de äldsta anläggningarna. Att elda sopor för värmens skull är i jämförelse med andra energikällor det för miljön mest försurande sättet räknat per energienhet. Vid förbränningen bildas saltsyra som går direkt ut i luften. Dessutom bildas svaveldioxid och kvävedioxid som så småningom omvandlas till svavelsyra resp. salpetersyra.

Den främsta anledningen till att sopförbränningen nu är så vanlig är att 50 % av hushållssoporna bränns. Stora mängder värmeenergi framställs på detta sätt. Men det finns mer miljövänlig teknik att tillgodogöra sig sopornas energiinnehåll på. Alla som besökt en soptipp kan med näsan konstatera att det bildas gas. Lyckas man frångilja plast, metaller och glas kan man använda resten för gasutvinning. Därefter återstår ett utmärkt (även luktfritt) jordförbättringsmedel.

För att komma till rätta med dessa stora problem behövs flera olika åtgärder. En av de viktigaste är införandet av sortering av soporna – vid källan, dvs. i hushållen. I några få av landets kommuner provar man källsortering av sopor. Erfarenheterna är goda. Kommunernas roll vid sophanteringen är över huvud taget mycket viktig. De kan göra mycket för att åstadkomma förbättringar. Många kommuner använder t. ex. engångsmaterial i skolbespisningar, personalmatsalar m. m. Naturligtvis är det ett gigantiskt slöseri som bygger på våra sopberg. En av de viktigaste åtgärderna för att komma till rätta med sophanteringen är att varje kommun själv måste ta ansvar för sina sopor. De enorma sopberg som då rent påtagligt skulle uppstå i varje kommun skulle visa på konsekvenserna av vårt konsumtions-samhälle. Mängden sopor måst helt enkelt minskas. Det görs inte genom en ständigt ökad konsumtion utan tanke på miljöaspekter.

Hemställan

Mot. 1986/87

Jo825

Med hänvisning till det i motionen anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att inga nya sopförbränningsanläggningar får tas i bruk samt att de befintliga sopförbränningsanläggningarna avvecklas inom en femårsperiod – de äldsta anläggningarna skall avvecklas först,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anføres om källsortering av hushållssopor,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anføres om att varje kommun skall ta hand om sina egna sopor.

Stockholm den 27 januari 1987

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Jörn Svensson (vpk)

Jan Jennehag (vpk)

Viola Claesson (vpk)

Nils Berndtson (vpk)

Inga Lantz (vpk)

Oswald Söderqvist (vpk)